

Heerlen

raadsinformatiebrief

Heerlen,
7 juni 2024

Documentnummer
117415

Onderwerp

Start Experiment gesloten coffeeshopketen

Aanleiding

Op 15 december 2023 is het Experiment gesloten coffeeshopketen (hierna: het Experiment) als voorloper op de daadwerkelijke landelijke start, in de gemeenten Breda en Tilburg van start gegaan. Op 17 juni aanstaande volgen de resterende acht gemeenten in Nederland waaronder Heerlen. Hiermee start het Experiment definitief in de tien deelnemende gemeenten. Het doel van het Experiment is om te bezien of en hoe op kwaliteit gecontroleerde cannabis gedecriminaliseerd aan de coffeeshops toegeleverd kan worden (gesloten coffeeshopketen). En wat de effecten hiervan zijn op de openbare orde, volksgezondheid en criminaliteit.

Uitvoering Experiment gesloten coffeeshopketen

Start overgangsfase

Het Experiment start met een overgangsfase. In deze fase gelden alle regels die verbonden zijn aan het Experiment. Wel mag er nog de niet-gereguleerde (lees: illegaal geteelde) hennep en hasjiesj verkocht worden. Dit geeft de coffeeshophouders de kans te geven om oude voorraden op te maken en de nieuwe gereguleerde hennep aan de klanten te introduceren.

De overgangsfase was oorspronkelijk door de wetgever bepaald op zes weken, maar is landelijk verlengd tot drie maanden (tot 16 september 2024). En kan mogelijk nogmaals verlengd worden. De reden voor de verlenging is het feit dat van de, door Rijksoverheid vergunde telers, er pas enkele daadwerkelijk in productie zijn. Daardoor is er voorsnag onvoldoende kwantiteit en diversiteit om alle deelnemende (circa 80) coffeeshops in Nederland te voorzien van gereguleerde softdrugs.

Na het einde van deze fase start de daadwerkelijk experimenteerfase die vier jaar duurt. Gedurende deze tijd zal ik u met regelmaat op de hoogte houden over het verloop van het experiment.

I-criterium

In de vergunningen van de coffeeshops in Heerlen staat het I(ngezetenen)-criterium al vermeld. Dit gedoogcriterium houdt in dat personen die niet aantoonbaar in Nederland wonen geen toegang hebben tot de coffeeshops. Zoals in veel andere coffeeshopgemeenten in Nederland wordt dit criterium ook in Heerlen tot nu toe niet actief gehandhaafd. Onder voorwaarde dat er geen overlast is rondom een coffeeshop. In de wet is echter opgenomen dat de deelnemende grensgemeenten, Heerlen, Maastricht en Breda, verplicht zijn het I-criterium actief te handhaven.

Vanaf 17 juni moeten de coffeeshophouders dus actief gaan toezien dat enkel nog ingezetenen van Nederland toegang krijgen tot de coffeeshop om daar softdrugs te kopen. De gemeente gaat actief toezicht houden op de naleving hiervan. De gemeente heeft de coffeeshophouders enkele weken voor aanvang van het Experiment voorzien van voorlichtingsmateriaal voor buitenlandse bezoekers dat zij na 17 juni niet meer in de coffeeshops toegelaten mogen worden. Deze flyers zijn in de Nederlandse, Franse, Duitse en Engelse taal opgesteld.

De gemeenten Breda, Maastricht maar ook Sittard-Geleen handhaven het I-criterium al langere tijd. Bij deze gemeenten zijn ervaringen en tips opgehaald om zoveel als mogelijk te zorgen de naleving van het I-criterium niet tot een toename van de illegale straathandel gaat leiden. Mede door de nabijheid van coffeeshops, onder andere in Kerkrade, waar niet-ingezetenen nog wel welkom zijn wordt er niet een toename van de straathandel verwacht. Mochten er onverhoopt toch signalen komen dat de straathandel toeneemt dan is met de politie reeds overleg geweest om dit vroegtijdig aan te pakken. Ook is er al een aantal jaren goede ervaring opgedaan met de bestuursrechtelijke aanpak van straatdealers door middel van het opleggen van stevige dwangsommen.

Aanpassing lokale regelgeving

Met de start van het Experiment is het ook noodzakelijk lokale regelgeving aan te passen. De verkoop van softdrugs in vergunde coffeeshops is nu nog *gedoogd*, maar formeel wel strafbaar. Deze strafbaarstelling is gedurende het Experiment buiten toepassing gesteld. Een op het eerste oog klein maar wel belangrijk juridisch verschil. Eventuele overtredingen van de regels door coffeeshops vallen daarmee niet meer onder artikel 13b van de Opiumwet. En kan paragraaf IV Coffeeshops in het Damoclesbeleid Heerlen niet meer toegepast worden.

Het **Damoclesbeleid Heerlen** is daarom gewijzigd door het tijdelijk buiten werking stellen van voorgenoemde paragraaf. Het beleid blijft voor de reguliere aanpak van bijvoorbeeld hennepplantages en drugslabs ongewijzigd. Van de gelegenheid maak ik meteen gebruik om in het beleid nog meer te benadrukken dat ook bestuursrechtelijk opgetreden wordt tegen de illegale handel, opslag en verkoop van lachgas in en/of vanuit woningen of lokalen. Verder laat ik momenteel nog onderzoeken of de aanpak van hennepplantages verder verzaamd kan worden. Na de zomer verwacht ik u hierover nader te kunnen informeren.

Het bestuursrechtelijk optreden tegen eventuele overtredingen door coffeeshophouders wordt gedurende de looptijd van het Experiment voortaan geregeld in het nieuwe **Handhavingsbeleid Experiment gesloten coffeshopketen Heerlen**.

Het Softdrugsbeleid Heerlen werd in 2002 vastgesteld en in 2004 voor het laatst geactualiseerd. De uitgangspunten zijn in de afgelopen twintig jaren vrijwel ongewijzigd gebleven. De wet- en regelgeving heeft zich in die jaren ontwikkeld. Er was dus aanleiding om het beleid een update te geven. Dit heeft geresulteerd in het **Coffeshopbeleid Heerlen**. In deze beleidsregels zijn de uitgangspunten ongewijzigd gebleven behoudens het verlagen van het maximaal aantal toegestane coffeeshops in Heerlen van drie naar twee. De aanleiding hiertoe is in de raadsvergadering van 28 februari jongstleden ook al uitvoerig besproken.

In het beleid is het overlastcriterium ook nader beschreven zodat voor de coffeeshophouders en de (juridisch) handhavers duidelijker is tot waar de verantwoordelijkheid van de exploitanten reikt. Daarbij moet wel gezegd worden dat de ervaring leert dat de coffeeshophouders bij signalen of klachten van overlast meteen optreden en alles in het werk stellen om dit tegen te gaan.

Het coffeeshopbeleid is in het Driehoeksoverleg besproken met de officier van justitie en de teamchef van de politie. Zij hebben hier volledig mee ingestemd.

Al het voorgenoemd beleid treedt per 17 juni aanstaande in werking.

Afhandeling toezeggingen commissie MW / Motie Maximaal 2 coffeeshops in Heerlen

Met deze raadsinformatiebrief zijn toezeggingen nrs. 3209 (coffeeshopbeleid) en 3210 (gevolgen straathandel door I-criterium), commissie Maatschappij en Welzijn, eveneens afgehandeld. Eveneens is hiermee motie nr. 297 (maximaal 2 Coffeeshops in Heerlen) afgedaan.

Kernthema:

Veiligheid

Bijlagen

- Coffeeshopbeleid Heerlen (2024)
- Handhavingsbeleid Experiment gesloten coffeeshopketen
- Damoclesbeleid Heerlen (2024)

Hoogachtend,

de burgemeester,

drs. R. Wever